

Ἡ ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΟΘΟΕΙΑΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

ΕΥΤΑΞΙΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΚΑΡΟΛΙΔΗΣ ΠΑΥΛΟΣ
ΛΕΒΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ ΣΤΕΛΙΟΣ
ΨΑΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

«Στήκετε καὶ κρατεῖτε, τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν» (Θεσσαλονικεῖς Β'. ἐπιστολῆς Κεφ. Β'. στίχος 15.)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΑΙ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΜΕΡΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΑΤΟΡΙΔΗΣ

ΟΔΟΣ ΒΛΑΧΑΒΑ ΑΡΙΘ. 4
ΑΘΗΝΑΙ

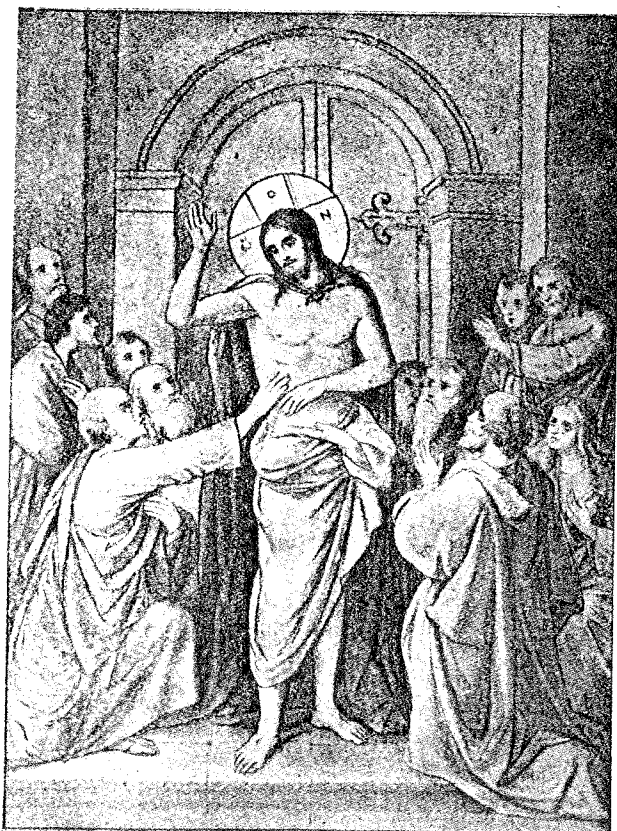
“ΜΑΚΑΡΙΟΙ ΟΙ ΜΗ ΙΔΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΕΥΣΑΝΤΕΣ,”

(ΙΩΑΝΝΗΣ Κ'. 29)

Ὁ Κύριος ἡμῶν μετὰ τὴν Ἀνάστασιν, τῶν μαθητῶν Αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνελθόντων κεκλεισμένων τῶν θυρῶν διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἐνεφανίσθη τὸ πρῶτον πρὸς αὐτοὺς, «*Οὔσης ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων*».

Καὶ ἂφ' οὗ ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν εἰρήνην, εἰπὼν δις: «*εἰρήνη ὑμῖν*», ἐνεφύση καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς: «*Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον ἂν τινῶν ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας ἀφίενται αὐτοῖς· ἂν τινῶν κρατῆτε κεκρατῇται.*»

Κατὰ τὴν πρώτην ταύτην ἐμφάνισιν τοῦ Κυρίου ὁ Θωμᾶς δὲν παρευρίσκατο, διότι φοβηθεὶς τοὺς Ἰουδαίους ἀπεδήμησεν. Ἐπανελθὼν καὶ μαθὼν τὰ γενόμενα, οὐ μόνον τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Κυρίου πρὸς τοὺς συμμαθητάς του δὲν ἐπίστευσεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν ταύτην τὴν Ἀνάστασιν.

«Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων... εἰτα λέγει τῷ Θωμᾶ· φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖρας μου, καὶ τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός... Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες»

χωρῆσας τὴν καλὴν ἀπιστίαν τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ, ἥτις «*πίστιν βεβαίαν ἐγέννησε*» κατὰ τὸν ψαλμοῦ δὲν, λέγει πρὸς αὐτόν: «*Ὅτι ἐώρακάς με πεπίστευκας. Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες.*»

Ὁ τὰς καρδίας ὁμῶς καὶ τοὺς νεφροὺς ἐτάζων καρδιογνώστης Θεός, κηδόμενος ἐνὸς τῶν μαθητῶν Αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνάστασιν Αὐτοῦ θέλων νὰ διαπιστώσῃ, μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ ἀπὸ ταύτης ἐμφανίζεται τὸ δεύτερον πρὸς τοὺς ἐν τῷ μέσῳ κεκλεισμένων καὶ πάλιν θυρῶν μαθητάς Αὐτοῦ, ἐν οἷς ἤδη καὶ ὁ Θωμᾶς, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀποτεινόμενος λέγει:

«*Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε, καὶ ἴδε τὰς χεῖρας μου· καὶ φέρε τὴν χεῖρα σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου· καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός.*» Ὁ Θωμᾶς, ψηλαφήσας καὶ ἰδὼν καὶ βεβαιωθείς, ἀνέκραξεν:

«*Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου.*» Καὶ εὐθὺς ὁ Κύριος, συγ-

«Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε· ὁ μονογενὴς υἱὸς, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο».

(Ἰωάν. Α' 18)

Ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ ἐρμηνεύσας λεπτομερῶς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς λειτουργίας τοῦ Πάσχα, τὸ ὁποῖον εἶναι ὁ πρόλογος τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου, τὸ σπουδαιότατον δὲ καὶ δυσχερέστατον ἐξ ὅλων τῶν χωρίων τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ἐρμηνεύω σήμερον συμπληρωματικῶς καὶ τὸ παρὸν ἐδάφιον, τὸ ἀποτελοῦν τὸν *ἐπίλογον* τοῦ ὅλου προλόγου.

Εἶπεν ὁ Ἰωάννης, ὅτι «*ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο*». Πρὸς μείζονα λοιπὸν ἔμφασιν τῆς φράσεως ταύτης, μεταβαίνων εἰς τὸν 18ον στίχον διὰ αἰτιολογίας ἀσυνδέτου καὶ μετὰ μεγίστης ἀκριβείας, λέγει: *Τὸν Θεόν*, ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου μέχρι τοῦδε, οὐδεὶς ἀνεξαίρετως ἄνθρωπος, οὔτε ὁ Μωϋσῆς, οὔτε ἄλλος τις ἅγιος, οὔτε προφήτης *ἑώρακεν*, ἥτοι ἔγνω ἀκριβῶς κατὰ τὴν φύσιν καὶ τὴν ἀδυπόστατον Αὐτοῦ ὑπαρξιν. Διότι, ὡς λέγει καὶ ἐν τῷ Γ'. αὐτοῦ κεφαλαίῳ, στίχ. 13, «*Οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰμὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ*». Ὁ μονογενὴς Αὐτοῦ υἱὸς, ὁ διαρκῶς καὶ αἰωνίως κατ' οὐσίαν καὶ ἐνέργειαν καὶ ἀγάπην, σ' ἐνοτάτην ἔχων τὴν σχέσιν πρὸς τὸν Πατέρα, ἐκεῖνος μόνος καὶ οὐδεὶς ἄλλος *ἐξηγήσατο* ἐδίδαξε τουτέστι σαφέστατα καὶ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους καὶ πρὸς τὴν οἰκουμένην ἅπασαν.

Ὁ ἐπίλογος οὗτος, ὡς εἶπον, τοῦ προλόγου εἶναι ἡ κλεις, δι' ἧς κατανοεῖται ἡ ἐν τῷ προλόγῳ διδασκαλία περὶ τοῦ δευτέρου προσώπου τῆς Ἀγίας Τριάδος, δεικνύουσα σαφέστατα, ὅτι ἡ αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἰωάννης ἐκάλεσε τὸν Υἱὸν: *Λόγον*, κεῖται ἐν τῇ ὑπ' Αὐτοῦ τοῦ Λόγου γενομένη ἐξηγήσει, καθόσον δηλονότι ἐχρησίμευσεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὁ μόνος ἐξηγητὴς τῆς Θεότητος κατὰ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, ἥτις ἦτο δι' αὐτοὺς ἀναγκαία.

Ὁ μονογενὴς, ἄλλαις λέξεσιν, Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁμοούσιος καὶ συναΐδιος, δὲν γινώσκει τὴν Θεότητα ὡς ὄν, ὅπερ εἰς ἐξωτερικὴν μόνον σχέσιν εὐρίσκεται μετ' Αὐτῆς, δυνάμενον δὲ συνεπῶς νὰ ἀπατηθῇ, ἀλλ' ὡς μετ' Αὐτῆς πληρέστατα συνεχόμενος, ὡς ἀναπόσπαστον Αὐτῆς μέρος καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐν πληρεστάτῃ καὶ ἀπολύτῃ τελειότητι, ἥτις εἰς μόνὰ τὰ τρία τῆς Ἀγίας Τριάδος πρόσωπα ἀνήκει.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ γνῶσις τῆς θείας οὐσίας καὶ φύσεως εἶναι τι ἀνέφικτον εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἐνεκα τῆς ἀτελοῦς μάλιστα καταστάσεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπειδὴ διόλου δὲν θὰ συντελέει αὕτη εἰς τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ, διὰ τοῦτο ἀκριβῶς ὁ Υἱός, σαρκωθείς, ἀπεκάλυπεν εἰς αὐτὸν ἐπακριβῶς πάντα ὅσα ἡδύνατο καὶ ὅσα ἔπρεπε νὰ

γνωρίζῃ. Ὅτι δηλ. ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα τρισυπόστατον, ὅπως καὶ ποία εἶναι ἡ σχέση τῶν τριῶν προσώπων πρὸς ἄλληλα καὶ πρὸς τὴν κτίσιν, ἀλλ' ἰδίως πρὸς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ. Καί, ὡς λέγει Ἰωάννης ὁ Ἀπόστολος ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ Καθολικῇ Ἐπιστολῇ: «*Οἶδαμεν δὲ ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν· καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. Οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ἡ ζωὴ αἰώνιος*». (Ε', 20).

Ἐκ τῆς σειρᾶς τοῦ λόγου, καθὼς καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων μαρτυριῶν τοῦ παρόντος Εὐαγγελίου καθίσταται φανερόν, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν γενομένη ἀποκάλυψις ἀνήκει εἰς τὴν ἑσσαρκον αὐτοῦ οἰκονομίαν, οὐχὶ δὲ εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἄλλως τὸ ἀμέσως ἐνεργοῦν πρόσωπον τῆς Θεότητος καὶ ἀποκαλύπτει τὰς ἀληθείας καὶ τὰς βουλὰς Αὐτῆς εἶναι ὁ Υἱός, ὡς εἶναι δυνατόν τοῦτο νὰ νοηθῇ διὰ τῆς τελείας καὶ πλήρους ἀποκαλύψεως, τῆς γενομένης δι' Αὐτοῦ ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας.

Κ. Α. ΨΑΧΟΣ

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΩΣ ΟΡΟΣ ΕΞ ΑΠΟΨΕΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΣ

Ὁρθοδοξία εἶναι λέξις ἐν τῇ Χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ καθιερωθεῖσα. Ἐπὶ καὶ τὸ Ὁρθόδοξος καὶ Ὁρθοδοξείν. Ἡ πρώτη καὶ καθολικὴ θεολογικὴ ἔννοια τοῦ ὀνόματος κατὰ τὴν διδομένην τούτῳ ὑπὸ τοῦ ἐκ τῶν μεγάλων πατέρων τῆς Ἐκκλησίας Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας ἐρμηνεῖται, εἶναι ἡ ἀφευδὴς περὶ Θεοῦ καὶ τῆς κτίσεως τοῦ κόσμου ὑπόληψις καὶ δόξα, ἡ περὶ τῶν ὄντων δόξα καὶ ἔννοια καθάπερ εἰσίν. Ἐκ τῆς εὐρυτάτης ταύτης θεολογικῆς ἐννοίας ἡ λέξις μετέστη βραδύτερον καὶ εἰς τὴν τῆς πίστεως εἰς τὰ ἀληθῆ ὑπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἐκδοθέντα δόγματα τῆς Ἐκκλησίας, ἀπὸ δὲ τῆς κατὰ τὸ 842 μ. Χ. ἐπὶ τῆς βυζαντινῆς Θεοδώρας καὶ Πατριάρχου Μεθοδίου γενομένης ἀναστηλώσεως τῶν εἰκότων καὶ τῶν εἰκόνων κατὰ τὰ δόγματα τῆς ἐδδόμης Οἰκουμενικῆς Συνόδου προσκύνησις καὶ πᾶσα λατρεία τοῦ θείου περιελήφθη ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ. Ἐντεῦθεν ὁ ὅρος οὗτος κατέστη ἀντίθετος πρὸς τὸν ὅρον *ἑτερόδοξος* (τὸ δοξάζειν ἑτερόν ἢ τὸ ὀρθόν δόγμα, καὶ *κακόδοξος*, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ *αἰρετικὸς*. Ἡ λ. αὕτη ὡς καὶ ἡ ἑτέρα *αἰρεσιώτης* προήλθεν ἐκ τοῦ *αἵρεσις*, ἥτις λέξις ἦτο ὅρος φιλοσοφικός, σημαίνων τὴν κατ' *ἐκλογὴν* ὑπ' ἐκάστου φιλοσόφου πρεσβευσμένην δόξαν. Ἀλλ' ὅτι ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ ἐπιτρέπεται, τοῦτο δὲν ἐπιτρέπεται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ πίστει, διότι ἡ μὲν φιλοσοφία εἶναι ἡ ὑπ' ἐκάστου ἀνθρώπου ζητούμενη καὶ νομιζομένη ἀλήθεια, τὰ δὲ τῆς πίστεως δόγματα εἰσὶν ἀλήθειαι ἀπόλυτοι διὰ τῆς θείας ἀποκαλύψεως καὶ τοῦ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους ἐμπνέοντος πνεύματος τῆς ἀπολύτου ἀληθείας. Ἐντεῦθεν ἡ αἵρεσις ὡς ἐκάστου ἀνθρώπου ἔννοια καὶ δόξα ἀντιτίθεται πρὸς τὴν ἀπόλυτον ἔννοιαν καὶ δόξαν τῆς Ἐκκλησίας. Διὰ τοῦτο πᾶσαι αἱ μὴ πρεσβεύουσαι τὰ τῆς μᾶς ἀποστολικῆς καὶ καθολικῆς πίστεως δόγματα ἐκκλησιαστικῶς ἀντιτίθενται πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Οὕτω δὲ ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία χωρισθεῖσα ἀπὸ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν δογματικῶς ἐκλήθη ἐν ἀντιθέσει πρὸς ταύτας Ὁρθόδοξος. Ἀλλ' ὁ ὅρος οὗτος ὑπὸ τὸν τύπον Ὁρθοδοξία εἶναι συνήθης καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς Ἐκκλησίαις, σημαίνων τὴν ὀρθὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας. Orthodoxes δὲ λέγονται παρὰ τοῖς Προτεστάνταις οἱ τηροῦντες πιστῶς τὰς πρώτας ἀρχὰς τῆς Προτεσταντικῆς Ἐκκλησίας. Orthodoxie δὲ ἐν πάσαις ταῖς Χριστιανικαῖς Ἐκκλησίαις καλεῖται ἡ ἐμμονὴ ἐν ταῖς ἀρχαιστάταις καὶ γνησιωτάταις παραδόσεσι τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων.

Π. ΚΑΡΟΛΙΑΝΣ

ΜΕΛΕΤΗ ΥΠΟ Ν. Δ. ΛΕΒΙΔΗ

ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΟΛΜΗΘΕΝΤΑ ΕΚ ΘΕΜΕΛΙΩΝ ΠΑΝΤΑ ΑΚΥΡΑ

ΜΗ ΟΝΤΑ ΚΑΙ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΤΕΑ
ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΤΗ ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑ ΜΑΪΟΝ 1920

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Παραλαβὼν τὸν Τόμον ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος Πέτρος Δεληγιάννης, μετεκρίμ-
σεν αὐτὸν εἰς Ἀθήνας ἐνθα, ὡς καὶ ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλ-
λάδος τῇ 20 Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους 1850 ἐντε-
λετῇ μεγίστῃ ἀνεγνώσθη ἐν πᾶσι τοῖς ναοῖς.

Καὶ δι' εὐχετικῶν δὲ ἐκκλησιαστικῶν καὶ συνοδικῶν
γραμμάτων τῆς 29 Ἰουνίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους πρὸς τε τὴν
Ἱερὰν Σύνοδον καὶ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος· ἡ
αὕτη μεγάλη ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδος ἐπαγγέλα-
θε τὰς περὶ ἐνότητος ἀποφάσεις αὐτῆς καὶ τὰς περὶ
συνδέσμου, ἐντελλομένης τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ἑλλά-
δος καὶ τοῦ Προέδρου αὐτῆς: «Τηρεῖν πρὸς ἡμᾶς (δηλ.
τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην) καὶ πρὸς πᾶσας τὰς Ὀρ-
θοδόξους Ἐκκλησίας τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος... δι-
έπειν καὶ διοικεῖν καὶ κανονίζειν τὰ τῆς Ἐκκλησίας
συμφώνως τοῖς θεοῖς κανόσι τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων
καὶ τῶν Ἱερῶν Οἰκουμενικῶν καὶ Τοπικῶν Συνόδων,
καὶ ταῖς ἱεραῖς παραδόσεσι καὶ τοῖς πατροπαράδοτοις
ἐθίμοις καὶ διατάξεσι καὶ διατυπώσεσι τῆς Μιᾶς, Ἀ-
γίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ
μηδεμίαν ἐπιτρέπειν καινοτομίαν ἢ πικραλλαγὴν, ἢ κα-
τάργισιν ἐν βάρει Ἀρχιερατικῆς συνειδήσεως, ὡς λό-
γον ἀποδώσουσαν ἀδεκάστου θήματος ἐν τῇ φρικτῇ τοῦ
Χριστοῦ δευτέρᾳ παρουσίᾳ».

Πρὸς πάντα τὰ ἀνωτέρω ἀνταπήντησαν ἢ τε Ἱερὰ
Σύνοδος τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις διὰ
τῶν τῆς 6ης Σεπτεμβρίου τοῦ 1850 ἔτους ἐγγράφων
αὐτῶν.

Καὶ ἡ μὲν Σύνοδος, ἐπαναλαμβάνουσα τὰ περὶ ἐνό-
τητος τεθετισμένα, διαδηλοῖ τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῆς
πρὸς τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν. «Ταῦτα
πάντα, λέγει, ὡς δῶρον τιμαφλὲς παρὰ τῆς Μεγάλης
τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας εὐγνωμόνως ἀποδεξάμενοι,
ἐπιμελῶς σπουδάζομεν, ὥπως ἄξιοι τῆς τοιαύτης ἀνα-
δειχθῶμεν χάριτος»· Ἀναγγέλει τὰ τῶν ἐν Ἑλλάδι
δοξολογιῶν καὶ τὴν τοῦ τόμου ἀνάγνωσιν εἰς ἐπήκοον
παντὸς τοῦ λαοῦ. Ὁμολογεῖ τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὡς
εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιάσεως· «διὸ καὶ ἀξιονημόνευτος
καὶ ἐπίσημος διαμενεῖ παρ' ἡμῖν διὰ παντός». Ποῦ ἐδύ-
ναντό ποτε νὰ φαντασθῶσιν οἱ τότε τὰ σήμερον κακου-
ργούμενα».

Ἡ δὲ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις διαπιστοῖ, ὅτι τὰ ἐν
Κωνσταντινουπόλει γέγονε: «εὐγνωμοσύνην καὶ σέ-
βας παρέσχον» αὐτῇ, ἀναφέρει ὅτι ἐν ταῖς πρωτευού-
σαις τῶν Δήμων ἐτελέσθη πάνδημος τελετὴ καὶ δοξο-
γία «εὐχαριστήριος εἰς τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ ἀξιονημονεύ-

τῃ πράξει τῆς καὶ κανονικῶς ἀναγνώσεως τοῦ αὐτοκε-
φάλου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας».

Πρὸς ἑκάτερον τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων ἀπήντησεν ἡ
ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλη-
σία, τονίζουσα αὖθις τὸν σύνδεσμον τῆς ἐνότητος οὐ μὴν
ἀλλὰ καὶ διαδηλοῦσα τὰ ἐξῆς ἄξια μνήμης: μηδαμῶς
ἀμφιβάλλοντες, ὅτι πάντα τὰ ἐν τῷ Ἱερῷ Συνοδικῷ
Τόμῳ διατηρηθῆσεται εἰς τὸν αἰῶνα καὶ σεβασθῆσε-
ται ὀλοφύχως ὑπὸ τῆς Ὀρθοδόξου Πολιτικῆς Ἀρχῆς
Ἑλλάδος, ἅτε δὴ τὴν βάσιν ἔχοντα ἐπ' αὐτῶν
τῶν ἱερῶν ἀμεταβλήτων Καθεστώτων τῆς Μιᾶς
Ἀγίας, Καθολικῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας». Ποῦ ἐδύνατό ποτε οἱ τότε Ἱεράρχαι τοῦ Γένους νὰ
φαντασθῶσιν, ὅτι πολὺ πρὸ [τῆς παρελεύσεως αἰῶνος
ἤθελεν εὑρεθῇ Κυβέρνησις Ἑλληνικὴ, ἀγρίως παραβιά-
ζουσα καὶ ἀθετοῦσα πάντα τὰ ὑπὸ τῆς Μεγάλης ἐν
Κωνσταντινουπόλει Συνόδου παραχωρηθέντα ἐπὶ μόνῳ
τῷ ὄρῳ, ὅτι διατηρηθῶσιν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ σε-
βασθῶσιν ὀλοφύχως ὑπὸ τῆς Ὀρθοδόξου πολι-
τικῆς Ἀρχῆς τῆς Ἑλλάδος; Ποῦ ἐδύνατό ποτε οἱ
τότε Ἱεράρχαι τοῦ Γένους νὰ φαντασθῶσιν, ὅτι ἤθελεν
εὑρεθῇ Κυβέρνησις Ἑλληνικὴ, μὴ ὀρρωδοῦσα καὶ πρὸ
αὐτῆς ἐτι τῆς καταφύρου παραβιάσεως τῶν Ἱερῶν
ἀμεταβλήτων καθεστώτων τῆς Μιᾶς Ἀγίας, Κα-
θολικῆς, Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας;

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΕΙΜΕΝΟΝ Εἰς τὸ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς τοῦ Ὁῤῥα

Οὔτης ὁψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν Σαββάτων,
καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγ-
μένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ
ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· εἰρήνη ὑμῖν. καὶ τοῦτο
εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ.
ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. εἶπεν οὖν αὐ-
τοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· εἰρήνη ὑμῖν. καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ
πατήρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἀνεφύσησε καὶ
λέγει αὐτοῖς· λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον· ἂν τινων ἀφῆτε τὰς
ἁμαρτίας ἀφίενται αὐτοῖς, ἂν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται.
Θωμᾶς δὲ εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν
μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι
μαθηταί· ἑώρακάμεν τὸν Κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἂν μὴ
ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλλω τὸν
δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλλω τὴν χεῖρα
μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέ-
ρας ὁκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς
μετ' αὐτῶν, ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς· τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ
ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· εἰρήνη ὑμῖν. εἶτα λέγει τῷ
Θωμᾶ· φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὠδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου,
καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν μου, καὶ
μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. καὶ ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ
εἶπεν αὐτῷ· ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου, λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· ὅτι ἑώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόν-
τες καὶ πιστεύσαντες.

ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ ΠΑΤΡΙΟΝ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—*Μνήμη τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐψυχίου τοῦ ἐν Καισαρείᾳ.*

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Καππαδοκῶν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ παραβάτου Ἰουλιανοῦ ἐν ἔτη τξβ' (362) ζῶν δὲ ζῶν ἀκατηγόρητον ἔλαβε γυναῖκα νόμιμον. Ἀνάψας δὲ ὑπὸ θεϊκοῦ ζήλου καὶ πολλοὺς χριστιανοὺς παραλαβὼν ὑπῆγε καὶ ἐκρήμνισεν ἐκ θεμελίων τὸν Ἑλληνικὸν ναόν, ὅστις ἐπωνομάζετο τῆς Τύχης, εἰς τὸν ὅποιον εἶχε προσπάθειαν καὶ ἀγάπην ὁ ἐπάρατος Ἰουλιανός, προσφέρων εἰς αὐτὸν καθ' ἑκάστην ἡμέραν θυσίας. Ἀφ' οὗ δὲ ἐφανερώθη ἡ πρᾶξις αὐτῆς τοῦ ἁγίου, ἐπρόσταξεν ὁ παραβάτης, οἱ μὲν ἄλλοι χριστιανοὶ νὰ παραδοθῶσιν εἰς ἐξορίας καὶ διάφορα βάσανα· ὁ δὲ ἅγιος Εὐψύχιος νὰ ἀποκεφαλισθῇ, ἐπειδὴ ἔγεινεν αἷτιος τοῦ τοιούτου πράγματος. Ὅθεν ἀποκεφαλισθεὶς, ἔλαβεν ὁ αἰδιδίμος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

ΔΕΥΤΕΡΑ 10 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—*Μνήμη τῶν ἁγίων μαρτύρων Τερεντίου Ἀφρικανοῦ, Μαξίμου, Πομπηίου καὶ ἑτέρων τριακοναξέ· ἀλλὰ δὴ καὶ τῶν περὶ τὸν μακάριον Ζήνωνα καὶ Ἀλέξανδρον καὶ Θεόδωρον.*

Οὗτοι οἱ μάρτυρες ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους Δεκίου καὶ ἡγεμόνος Φουρτουναγοῦ, ἐν ἔτει σνά (251), καταγόμενοι ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴν. Ἐπειδὴ δὲ ἐξεδόθη προσταγὴ βασιλικὴ νὰ ἀρῶνται οἱ χριστιανοὶ τὸν Χριστόν, ὅσοι δὲ κρατοῦσι τὴν πίστιν τῶν καὶ δὲν πείθονται εἰς τὸν βασιλέα, νὰ τιμωρῶνται μὲ διάφορα βάσανα, τούτου χάριν βλέποντες οὗτοι οἱ ἅγιοι τεσσαράκοντα μάρτυρες ὅτι πολλοὶ χριστιανοὶ ἠπατῶντο καὶ ἐπιπτον αὐτόκλητοι εἰς τὴν πλάνην τῶν εἰδωλολατρῶν, ἐσυμφώνησαν μεαξύ τῶν νὰ ἀνισταθῶσιν εἰς τοὺς Ἑλληνας, καὶ νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν ἀνδρίαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματός τῶν διὰ τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ. Ἐνεθιμίζον δὲ ὁ εἰς τὸν ἄλλον τὰ λόγια τοῦ Κυρίου, τὰ ὅποια παρακινοῦσι τοὺς χριστιανοὺς εἰς τὸ μαρτύριον, ἤγουν τὸ «μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι.» (Ματθ. 1. 28.) Ἐφάρθησαν λοιπὸν εἰς τὸν ἡγεμόνα Φουρτουνιανὸν οἱ γενναῖοι ἀγωνισταί, καὶ ἐκήρυξαν μὲν τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ, ἐθεάτησαν δὲ τὴν ἀσθένειαν τῶν εἰδωλῶν· ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ ἡγεμὼν, ἐπρόσταξεν νὰ βάλῃσι τοὺς ἁγίους εἰς τὴν φυλακὴν ὕστερον δὲ ἔστειλε καὶ ἔφερε τοὺς συντρόφους τοῦ μακαρίου Ζήωνος καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ Θεοδώρου, τοὺς ὁποίους πρότερον ἔκρινε καὶ ἐπαίδευσεν. Ὅθεν ἐσυμβούλευεν αὐτοὺς νὰ ἀρνηθῶσι τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ προσέλθωσιν εἰς τὰ εἰδωλα. Ἐπειδὴ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀντέστησαν εἰς τοῦτο καὶ ἔδειξαν, ὅτι εἶναι ἀμετάθετοι εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ. καὶ ἀπὸ τὰ λόγια ὅσα εἶπον, καὶ ἀπὸ τὰ βάσανα ὅσα ἔπαθον· τούτου χάριν ἐπρόσταξεν ὁ ἀσεβὴς νὰ δειρῶσι τοὺς ἁγίους μὲ ὀρθὰ ἀκανθὰ καὶ τραχέα καὶ νεῦρα βοῶν, ἡλλάχθησαν δὲ οἱ δέροντες αὐτοὺς στρατιῶται. Τόσον δὲ ἠφανίσθησαν αἱ σάρκες τῶν ἁγίων ἀπὸ τὸν πολὺν δαρμόν, ὥστε φαίνοντο ἔξωθεν τὰ ἐσωτερικὰ σπλάχνα τῶν.

Ἐπειτα ἐκάρφωσαν αὐτοὺς εἰς τὴν ῥάχιν μὲ σουβλῖα πικρῶμένα, καὶ ἐπᾶνω εἰς τὰς πληγὰς ἔβαλαν ὄξος μὲ ἄλας, καὶ ἔτριβον αὐτὰς μὲ τρίχινά ὑφάσματα· ἐπειδὴ δὲ οἱ ἅγιοι διὰ προσευχῆς τῶν ἐκρήμνισαν τὰ εἰδωλα, ὁ ἡγεμὼν λυπηθεὶς εἰς τὸ ἄκρον καὶ ἀπελπισθεὶς ὅτι οἱ ἅγιοι θὰ μεταβ-

ληθῶσιν, ἐπρόσταξε νὰ τοὺς ἀποκεφαλίσωσι, καὶ οὕτως ἔλαβον οἱ αἰδιδίμοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου. Ὑστερον δὲ παρεστάθησαν εἰς τὸν ἡγεμόνα καὶ οἱ σύντροφοι τοῦ ἁγίου Τερεντίου, οἱ ὅποιοι παρηγοίᾳ ὁμολογήσαντες τὸν Χριστόν, πάλιν ἐβλήθησαν εἰς τὴν φυλακὴν, ἀφ' οὗ πρῶτον ἔβαλον εἰς τὸν λαιμὸν αὐτῶν δεσμά, καὶ ἀφ' οὗ ὑποκάτω αὐτῶν ἔστρωσαν σιδηρὰ τριβόλια, καὶ ἔδεσαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας τῶν μὲ ἄλυσεις. Οἱ δὲ ἅγιοι διῆλθον εἰς τὴν δεινὴν αὐτὴν τιμωρίαν πολλὰς ἡμέρας, χωρὶς νὰ φάγωσιν ἢ νὰ πῶσιν, διότι ἐμπόδισεν ὁ θηριώδης ἡγεμὼν τοὺς δεσμοφύλακας νὰ ἐμβάσωσιν εἰς τὴν φυλακὴν φαγητόν τι ἢ ποτόν· ἀλλ' ὅμως ὁ Θεὸς ἡξίωσε τοὺς μάρτυρας τὸν τῆς θεϊκῆς αὐτοῦ βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως διότι ἄγγελοι ἅγιοι ἐπιστάντες εἰς τὴν φυλακὴν, ἔλυσαν τοὺς ἁγίους ἀπὸ τὰ δεσμά, καὶ ἔφερον εἰς αὐτοὺς τροφὴν οὐράνην, μὲ τὴν ὅποιαν δυναμωθέντες, πάλιν παρεστάθησαν εἰς τὸν ἡγεμόνα. Ὅθεν ἐξέσχισαν αὐτούς, καὶ εἰς τὰ θηρία τοὺς παρέδωκαν, ἀπὸ τὰ ὅποια ὅμως κανὲν δὲν ἠγγίξεν εἰς αὐτούς· διὸ τελευταῖον ἀπεκεφαλίσθησαν καὶ ἔλαβον οἱ μακάριοι τῆς ἀθλήσεως τοὺς στεφάνους.

ΤΡΙΤΗ 11 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—*Μνήμη τοῦ ἁγίου ιερομάρτυρος Ἀντίπα, ἐπισκόπου Περγᾶμου.*

Οὗτος ὁ ἅγιος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δομετιανοῦ ἐν ἔτει πγ' (83), σύγχρονος γενόμενος τῶν ἁγίων Ἀποστόλων· ὅτε δηλαδὴ καὶ ὁ Θεολόγος καὶ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἦτο εἰς τὴν Πάτμον ἐξόριστος, καθὼς περὶ αὐτοῦ γράφει ὁ ἴδιος εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν, μάρτυρα πιστὸν δονομάζων αὐτόν, Οὕτως γὰρ φησιν ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ λέγοντος πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐν Περγᾶμῳ ἐκκλησίας «Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις, ἐν αἷς Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστός, ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ἐμῶν, ὅπου κατοικεῖ ὁ Σατανᾶς.» (Ἀποκάλ. β'. 13) οὗτος λοιπὸν ἐχειροτονήθη ἀπὸ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους ἐπίσκοπος τῆς Περγᾶμου, ὣν δὲ εἰς ἡλικίαν πολλὰ γεροντικὴν, ἐπίσθη ἀπὸ τοὺς ἐν Περγᾶμῳ εἰδωλολάτραις, διότι ἐφάνησαν εἰς αὐτοὺς οἱ δαίμονες. τοὺς ὁποίους ἐλάτρευον, καὶ εἶπον, ὅτι δὲν δύνανται νὰ κατοικῶσιν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, οὔτε νὰ δέχωνται τὰς θυσίας τῶν, ἐπειδὴ καὶ τοὺς διώκει ἀπὸ ἐκεῖ ὁ Ἀντίπας. Ἐφάρθη λοιπὸν εἰς τὸν ἡγεμόνα ὁ ἅγιος· ὁ δὲ ἡγεμὼν ἐσπούδαζε νὰ πείσῃ αὐτὸν εἰς τὸ νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν, λέγων εἰς αὐτόν, ὅτι τὰ παλαιότερα, αὐτὰ εἶναι καὶ τὰ τιμιώτερα, καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ μὲν τῶν Ἑλλήνων θρησκεία, ὡς παλαιὰ καὶ ἀξιοθεύσιμα μὲ πολλοὺς χρόνους, εἶναι τιμιώτερα, ἢ δὲ τῶν χριστιανῶν πίστις, ἐπειδὴ ἥρτισεν εἰς τοὺς ὑστέρους χρόνους, καὶ ἐδέχθη ἀπὸ ὀλίγους ἀνθρώπους, διὰ τοῦτο εἶναι καὶ ἀτιμιώτερα. Εἰς τοῦτον τὸν λόγον ἀνταπεκρίθη ὁ ἅγιος προσφυσέστατα, φέρων εἰς ἀπόδειξιν τὴν ἱστορίαν τοῦ Καὶν· διότι καθὼς ὁ ἀδελφοκτόνος Καὶν μισεῖται καὶ ἀποστρέφεται ἀπὸ ὅλους τοὺς μετὰ ταῦτα ἀνθρώπους, ἂν καὶ αὐτὸς εἶναι παλαιότερος εἰς τοὺς χρόνους, οὕτω καὶ ἡ τῶν Ἑλλήνων ἀσέβεια εἶναι μισητὴ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους χριστιανούς, ἂν καὶ εἶναι κατὰ τοὺς χρόνους παλαιότερα.

Τοῦτον τὸν λόγον ἀκούσας ὁ ἡγεμὼν καὶ οἱ Ἕλληνες, ἀνάπαντες ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἔβαλον τὸν ἅγιον εἰς χάλκινον βόυν, ὁ ὁποῖος ἦτο πεπυρακτωμένος· ἐκεῖ δὲ εὗρισκόμενο

ὁ ἅγιος, πολλὰ παρεκάλεσε τὸν Θεόν, καὶ τὴν μεγάλην αὐτοῦ ἐδοξολόγησε δύναμιν, εὐχαριστήσας, διότι ἡξιώθη νὰ πάθῃ διὰ τὴν ἀγάπην του. Ἐπρόσθεσε δὲ ἀκόμη καὶ ταύτην τὴν παράκλησιν πρὸς τὸν Θεόν· ὅτι ὅσοις ἐνθυμείται τὸ ὄνομά του, αὐτὸς νὰ φυλάττεται ἀνώτερος καὶ ἀπὸ τὰς ἄλλας ἀσθενείας καὶ τὰ πάθη, μάλιστα δὲ ἀπὸ τὸν ἀνυπόφορον πόνον τῶν ὀδόντων. Εὐχήθη δὲ νὰ λάβωσι συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν των καὶ νὰ εὕρωσιν ἑξυλασμόν παρὰ Θεοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως ὅσοι ἐορτάζουσι τὴν μνήμην του. Ἐπιτυχὼν λοιπὸν τῆς αἰτήσεως ταύτης παρὰ Κυρίου, πρὸς αὐτὸν ἐξεδήμησε. Τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Περγάμου. ὅπου καὶ ἀναβλύζει μύρα, καὶ ἱατρείας πάντοτε. Τελείται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις εἰς τὸν σεπτὸν ναὸν τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, πλησίον εἰς τὴν ἁγιωτάτην μεγάλην Ἐκκλησίαν.

ΤΕΤΑΡΤΗ 12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—*Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Βασιλείου, ἐπισκόπου Παρίου.*

Οὗτος ὁ ἅγιος Βασίλειος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τῶν δυσσεβῶν εἰκονομάχων, διὰ δὲ τὴν ὑπερβολικὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἐνθεὸν ζωὴν του, ἔγεινεν ἐπίσκοπος Παρίου. Μὴ θελήσας δὲ νὰ συμφωνήσῃ εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν εἰκονομάχων, καὶ νὰ υπογράψῃ εἰς τὴν ἀθέτησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων, διήλθεν ὁ ἀοίδιμος ὅλην τὴν ζωὴν του μὲ θλίψεις μὲ διωγμούς καὶ μὲ στενοχωρίας, μεταβαίνων πάντοτε καὶ φεύγων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ὑπερμαχῶν μὲν διὰ τὰ δόγματα τῶν θείων πατέρων, ἐναντιούμενος δὲ καὶ μισὼν τὰς συναγωγὰς τῶν κακοδόξων, Ὅθεν τὸν Θεὸν θεραπεύσας, καὶ εὐάρεστος αὐτῷ εἰς ὅλα φανείς, ἐκοιμήθη ἐν εὐρίῳ.

ΠΕΜΠΤΗ 13 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—*Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Μαρτίνου πάπα Ρώμης.*

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Κώνσταντος τοῦ ἐγγόνου Ἡρακλείου ἐν ἔτει χμδ' (644), ὁ ὁποῖος ἐφρονεῦθη εἰς τὰς ἐν Σικελίᾳ Σαρακούσας, ἐν τῷ λουτρῷ τῷ λεγομένῳ Λάφην, λαβὼν πληγὴν εἰς τὴν κεφαλὴν μὲ ἓνα κἀδδον, ἀπὸ τὸν Ἀνδρέαν Τρωίλου. Οὗτος λοιπὸν ὁ θεσπέσιος διὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐφέρθη βιαίως ἀπὸ τὴν Ρώμην εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁμοῦ μὲ ἄλλους δυτικὸς ἐπισκόπους κατὰ προσταγὴν τοῦ βασιλέως, πολλὰς δὲ θλίψεις καὶ κακοπαθείας ὑπέμεινεν ὁ μακάριος ὁμοῦ μὲ ἐκείνους εἰς τὸν δρόμον, ἕως νὰ ἔλθωσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ μὲν βασιλεὺς ἐπροστάτευε τὴν

δυσσεβῆ αἵρεσιν τῶν Μονοθελητῶν, ὁ δὲ ἅγιος Μαρτίνος ἀπεκήρυξε καὶ ἀνεθεμάτισε τὸν Σέργιον καὶ Πύρρον καὶ Θεόδωρον τοὺς Μονοθελητὰς καὶ ὅρον ἐξέδωκε μετὰ τῆς ἐν Ρώμῃ συναχθείσης Συνόδου, ὁ ὁποῖος ἀνέτρεπε τὴν τῶν Μονοθελητῶν αἵρεσιν, διὰ ταῦτα. ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἔφερε τὸν ἅγιον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὡς εἰπομεν, καὶ δέσας αὐτὸν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπισκόπους, ὡς κακούργους καὶ ληστές, μὲ ἀλύσεις καὶ δεσμά, ἐφυλάκισεν αὐτοὺς εἰς τὸ πραιτώριον, καὶ ἐκεῖ τοὺς ἀφῆκε φυλακισμένους τρεῖς ὀλοκλήρους χρόνους· ἔπειτα ἀπέστειλεν αὐτὸν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἐξορίστους εἰς τὴν πόλιν τῆς Χερσῶνος τὴν πλησιάζουσαν εἰς τὴν Κορμαϊάν. Ἐκεῖ λοιπὸν πολλὰ δεινὰ ὑπομείνας ὁ ἀοίδιμος καὶ μαρτυρικῶς τὴν ζωὴν του διανύσας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε· τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἐνεταφιάσθη ἔξω τῆς πόλεως τῆς Χερσῶνος, ἐν τῷ ναῷ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—*Μνήμη τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἐκ τῶν ἐβδομήκοντι Ἀριστάρχου, Πούδης καὶ Τροφίμου.*

Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν (τῶν Μαθητῶν) ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς τὴν πόλιν ἀπέχουσαν σταδίους ἑξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, ἡ ὄνομα Ἐμαούς... Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν, καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν, ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπύγνῳσιν αὐτόν... Καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην, οὗ ἐπορεύοντο· καὶ αὐτὸς προσεποιεῖτο παρόδον πορεύεσθαι. Καὶ παρεβιάσαντο αὐτόν, λέγοντες· Μείνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστί, καὶ κέκληκεν ἡ ἡμέρα. Καὶ ἐσῆλθε τοῦ μείνει σὺν αὐτοῖς. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἐπέδιδου αὐτοῖς. Αὐτῶν δὲ διηνόχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν.

Οἱ τοὶ ἦσαν ἀπὸ τοὺς ἐβδομήκοντα Ἀποστόλους, ἠκολούθησαν δὲ τὸν μέγαν Ἀπόστολον Παῦλον, κηρύττοντες τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ συγκακοπαθοῦντες μὲ τὸν διδάσκαλον αὐτῶν Παῦλον εἰς ὅλους τοὺς διωγμούς του καὶ πειρασμούς, μετὰ δὲ τὸν θάνατον ἐκείνου καὶ αὐτοὶ ἀπεκεφαλίσθησαν ὑπὸ τοῦ Νέρωνος. Ταῦτα διηγῆται ὁ μακάριος καὶ πανόλβιος Δωρόθεος (ὁ Τύρου δηλαδὴ ἐπίσκοπος, οὗτινος ἡ μνήμη ἐορτάζεται κατὰ τὴν ἐννάτην Ὀκτωβρίου)· διότι οὗτος ἔλθων εἰς Ρώμην, τὰ ἔμαθε καὶ μὲ Λατινικὴν γλῶσσαν τὰ ἔγραψε, καὶ τὰ ἀφῆκεν εἰς ὑπομνήματα· δὲν ἔγραψε δὲ μόνον διὰ τούτους, ἀλλὰ καὶ δι' ὅλους τοὺς ἁγίους· πρὸς τοὺς τοὺς δὲ καὶ διὰ τοὺς ἱεροὺς προφῆτας, διότι ἔγεινεν ὁ ἅγιος διὰ τὴν εὐφραν

καὶ ἀγχινοίαν τοῦ φιλομαθῆς καὶ πολυμαθῆς καὶ πολυτίτωρ ὡς ἄλλος οὐδεὶς.

ΣΑΒΗΑΤΟΝ 15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—*Μνήμη τοῦ ἁγίου μαρτυρὸς Κρησέντιος*

Οὗτος ἦτο ἀπὸ τὰ Μύρα τῆς Λυκίας ἐκ γένους λαμπροῦ καὶ περιφανοῦς, γέροντος καὶ προβεβηκῶς τὴν ἡλικίαν· βλέπων δὲ ὅτι ἤκμαζεν ἡ ἀσέβεια καὶ ὑποφύτο ἡ θρησκεία τῶν εἰδώλων, καὶ ὅτι ἦσαν πολλοὶ δεδουλωμένοι εἰς τὴν πλάνην καὶ ἐπρόσφερον θυσίας εἰς τὰ ἄσχυρα ἑσάνα, ζήλω πινούμενος ὁ μακάριος, ὑπῆγεν εἰς τὸ μέσον τῶν εἰδωλολατρῶν καὶ ἐνουθετεῖ αὐτοὺς νὰ ἀπέχωσι μὲν ἀπὸ τὴν πλά-

νην αυτήν, νὰ ἐπιστρέψωσι δὲ πρὸς τὸν Θεόν; ὁ ὁποῖος πιστεύεται ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς καὶ εἶναι δημιουργὸς πάσης νηὸς, καὶ χορηγὸς πάσης ζωῆς.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἡγεμὼν ὠνόμασε τὸν ἅγιον κακοδαίμονα καὶ δυστύχη, διότι θεληματικῶς ἠθέλησε νὰ ἔμβῃ εἰς τὰ βάσανα, διὰ τοῦτο ὁ ἅγιος ἀνταπεκρίθη εἰς αὐτόν, ὅτι τὸ νὰ πάσῃ τις διὰ τὸν Χριστὸν εἶναι πρόξενον εὐτυχίας καὶ εὐδαιμονίας· ἐρωτώμενος δὲ ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα νὰ εἴπῃ, ποῖον εἶναι τὸ ὄνομά του καὶ ἡ πατρὶς του, ὁ ἅγιος μίαν ἀπόκρισιν ἔδιδεν εἰς ὅλα τὰ ἐρωτήματα, ὅτι δηλαδὴ εἶναι χριστιανός. "Ὅθεν δὲν κατεδέχθη οὐδὲ μὲ ψιλὸν σχῆμα νὰ φανῇ, ὅτι προσφέρει σέβας εἰς τὰ εἶδωλα, ὥς ὁ ἡγεμὼν τὸν ἐσυμβούλευεν, ἀλλ' ὠμολόγησε τὸν ἐπὶ πάντων Θεὸν ἔμπροσθεν εἰς ὅλους· ἔλεγε δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι τὸ σῶμα δὲν ἔμπορεῖ νὰ κάμῃ ἄλλο τι παρὰ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θέλει ἡ ψυχὴ, ὥς παρὰ τῆς ψυχῆς κινούμενον καὶ κυβερνώμενον. Τυτὺν λοιπὸν ἔνεκα, πρῶτον μὲν ἐκρεμάσθη ὁ ἅγιος καὶ ἐξεσχίσθη ἔπειτα δὲ ἠνάρθη πυρκαϊά, καὶ ἐρρίφθη εἰς αὐτὴν· τὸ δὲ πῦρ οὔτε μίαν τρίχαν τῆς κεφαλῆς του διέφθειρεν. "Ὅθεν εὐχαριστῶν, παρέθετο τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποῖου ἔλαβε τὸν τῆς ἀθλήσεως στέφανον.]

ΕΠΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΘΡ. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΑ ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΔΡ. ΚΑΡΑΤΖΑ

(Πρώην Δημάρχου Ἀργούς)

Ἡ πείσμων καὶ ἀδικαιολόγητος στάσις τῶν Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν νὰ ἐξακολουθῶσι ἐμένοντες ἐν τῇ τηρῇ τοῦ Ν. Ἑρτολογίου παρὰ τὰς ἱερὰς παραδόσεις καὶ τὴν θέλησιν ὁλοκλήρου σχεδὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀκολουθοῦντος ταύτας· ἡ σιωπὴ αὐτῶν νὰ μὴ ἀπαντῶσιν εἰς ὅσα ἀπὸ καιροῦ δημόσια ἔγραψαν καὶ γράφουσι κατὰ τῆς καινοτομίας ταύτης διακεκριμένοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἀποδεικνύοντες καταφανέστατα τὸ ἀντιθροσκευτικὸν ἀντικανονικὸν ἀντισυνταγματικὸν καὶ ἀντιπατριωτικὸν αὐτῶν ἔργον· οἱ σκληροὶ διωγμοὶ οὗς ἐνεργοῦσι καθ' ἡμῶν τῶν Παλαιομερολογιτῶν, καὶ τελευταῖον τὸ ἀνήκουστον ἔγκλημα κατὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων νὰ φονευθῶσιν ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς Πολιτείας Χριστιανοὶ ἐν Μάνδρᾳ διότι εἰσήλθον εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Κυρίου ἵνα προσευχηθῶσιν, ἅπαντα ταῦτα καὶ κατ' ἐξοχὴν τὰ τελευταῖα μοὶ ἐπροξένησαν τοσαύτην θλιβεράν ἐντύπωσιν ὥστε μὲ ἐξηνάγκασαν κοίτοι ἀσθενῇ τὸ σῶμα ὑγιὰ ὅμως καὶ πρὸς τὴν ψυχὴν, νὰ συντάξω καὶ δημοσιεύσω καὶ τὴν παρούσαν μου δευτέραν ταύτην μελέτην ἣν καὶ ἀπευθύνω πρὸς τοὺς Ἱεράρχας ἡμῶν, τὸν ἱερὸν κλήρον καὶ τὸν ἑλληνικὸν λαόν.

Ἐν τῇ δημοσιευθείσῃ πρώτῃ μελέτῃ μου ἐπὶ τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος, συνταχθεῖσιν ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος σχετικῶς πρὸς τὸ μέγα τοῦτο θέμα πολὺ ὥς ἐκ τούτου διέφυγον τῆς προσοχῆς μου λίαν σπουδαῖα καὶ σοβαρὰ ἄτινα νῦν δημοσιεύω, καὶ δι' ὧν ἀποδεικνύεται ἐπὶ τῇ βάσει ἱερῶν κειμένων, ὅποσα μεγάλα καὶ βαθύτατα τραύματα κατηνέχθησαν κατὰ τῆς Μιᾶς Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας διὰ τοῦ Ν. Ἡμερολογίου. Πρὶν δὲ εἰσελθῶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἔκθεσιν τῶν σοβαρῶν τούτων λόγων κρίνω ἐπ' ἀνάγκῃ, νὰ ἑξετάσω κατὰ πρῶτον τὰς μέχρι τοῦδε δικαιολογίας τῶν Ἱεραρχῶν ἡμῶν ἃς προβάλλουσιν ἀμυνόμενοι ὑπὲρ τοῦ Ν. Ἡμερολογίου, Αἱ μόναι δικαιολογίαι, αἱ κατὰ τοὺς Ἱεράρχας ἡμῶν λίαν σοβαραί, περιέχονται εἰς φυλλάδιον ἐκδοθὲν τὸ ἔτος 1926 ἐπιγραφόμενον Ἡμερολογικά. Τὸ φυλλάδιον τοῦτο ἐμελέτησα ἐπισταμένως καὶ μετὰ μεγάλης προσοχῆς ἐπὶ τῇ ἐλπί-

δι ὅτι διὰ τῆς μελέτης μου θὰ ἀνεγώριζον ὅτι εὐρισκόμην πρότερον ἐν πλάνῃ, ὅπερ καὶ ἡνύχον· δυστυχῶς πάντα τὰ ἐν αὐτῷ ἐπιχειρήματα, οὐ μόνον δὲν ἐκλόνησαν τὴν γνώμην μου, ἀλλὰ τοῦναντίον ἐνίσχυσαν αὐτὴν, καθόσον αὐτὰ ταῦτα κεραυνοβόλα στρέφονται καὶ πίπτουσι κατὰ τῆς ἐνεργη-καινοτομίας.

Καὶ ἄρχομαι τῆς ἐξετάσεως τοῦ φυλλαδίου τούτου ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ ἐξωφύλλου, ἐνθα προτάσσεται, καὶ τοῦτο ἵνα προκληθῇ εὐθὺς καὶ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως ὥς πρώτη καὶ μεγάλη δικαιολογία τῆς καινοτομίας, ἡ ἱερὰ παραγγελία τοῦ Ἀγίου καὶ μεγάλου Ἀθασίου οὐ πρέπει τῷ καιρῷ δουλεύειν ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ. Ὁμολογοῦμεν ὅτι μεγάλη, ἱερὰ καὶ δογματικὴ παραγγελία αὕτη ἀλλὰ διατὶ ταύτην στρέφουσιν καθ' ἡμῶν οἱ Ἱεράρχαι τῆς Ἐκκλησίας; Ἡ παραγγελία αὕτη, οὐ μόνον δὲν ἐτηρώθη ὑπ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ καταφόρως καὶ ἀντιθροσκευτικῶς παρεβιάσθη. Εἰς καὶ μόνος εἶναι ὁ ἐν τῷ κόσμῳ Κύριος ἢ κατὰ τὸν Ἀγ. Ἀθανάσιον πρέπει νὰ δουλεύωμεν, ὑπηρετῶμεν καὶ ὑπακούωμεν. εἶναι κατὰ τὴν Ἀγίαν Γραφὴν ἡ Ἀγία Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, ἥτις ἐστὶν ὁ Παράκλητος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, αὐτὸς ὁ Χριστὸς, ἡ κεφαλὴ ταύτης, ὁ μόνος ἐπὶ τῆς γῆς διδάσκαλος, καὶ ἡ Ἀγία Ἐκκλησία εἶχε καθιερώσει πρὸ ἀμνημονεύτων αἰώνων τὸ ἑορτολόγιον αὐτῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου. ὅπερ διατήρησε καὶ διατηρεῖ μέχρι σήμερον, καὶ ἐπίσης τούτου ἅπαντες οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ ἔκτοτε μέχρι τῆς σήμερον, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ἐπίσης τούτου ἅπαντες οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ ἔκτοτε μέχρι σήμερον τὰς ἰδίας ἡμέρας συνεορτάζομεν καὶ συννηστεύομεν κατὰ τὴν δοθείσαν ἡμῖν ἱερὰν ταύτην παράδοσιν. Καὶ τὸ ἑορτολόγιον τοῦτο οἱ Ἱεράρχαι ἡμῶν μονομερῶς, αὐθαίρετως καὶ ἀντικανονικῶς τὸ παρεβίασαν, μὴ δουλεύοντες τῷ Κυρίῳ ἥτοι τὴν Ἀγίαν Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ παραβιάσαντες, ὥς κατωτέρω θὰ ἀποδείξω, Ἀποστολικούς καὶ συνοδικούς κανόνας καὶ συνεορτάζοντες σήμερον μετὰ τῶν αἱρετικῶν, ἐδημιούργησαν διὰ τοῦτο μέγιστα καὶ ὀλέθρια κακὰ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ διασχίσαντες ταύτην δουλεύουσιν τῷ καιρῷ καὶ τοῖς ἀστρονόμοις. περὶ ὧν ὁ Ἁγ. Κανὼν τῆς ἐν Λαοδικείᾳ Συνόδου ὀρίζει ὅτι Ἱερατικοὶ ἢ κληρικοὶ δὲν πρέπει νὰ οἰσιν ἀστρονόμοι καὶ ὁ λόγος, μήπως οὗτοι ζητήσωσι τὴν μεταβολὴν τῶν θροσκευτικῶν παραδόσεων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Ἀγ. Ἀθανασίου, τῷ Κυρίῳ καὶ οὐχὶ τῷ καιρῷ, καὶ ἀκολουθῶντες τὰς παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας, μένομεν ἐν Αὐτῇ καὶ συνεορτάζομεν μετ' Αὐτῆς, καὶ ὁ Χριστὸς μετ' ἡμῶν ὥς ὁ ἴδιος εἶπεν «ἰδοὺ ἐγὼ μετ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἵωνος.

Ἀρχεται κοτόπιν ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ φυλλαδίου τούτου νὰ ἱστορηθῇ ὅτι ἐπὶ 3 αἰῶνας συνεταράσσετο ἡ Ἐκκλησία λόγῳ τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα. «Ἐώραξον οἱ Χριστιανοὶ τὸ Πάσχα ὅταν ἐνήστεον οἱ ἄλλοι καὶ ὅτι ἐπίσης διαφω-νίαὶ ὡς καὶ ὑπῆρχον καὶ ὥς πρὸς τὸν χρόνον, τὴν διάρκειαν καὶ τὸ εἶδος τῆς νηστείας, αἵτινες ἐπηλύξαν τὴν σύγχυσιν· ὅτι συνεκλήθη ἡ Ἀ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἥτις καὶ ἀπεφάσισε περὶ τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα. Ποῖος ἦτο δυνατὸν, ἐξακολουθεῖ τὸ φυλλάδιον, νὰ μὴ ὑπακούσῃ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν Θεοπνευστῶν ἐκείνων Πατέρων; Πολλοὶ ὑπῆρξαν, προσθέτει οἱ τοιοῦτοι, καὶ ὅτι ὁ Ἅγιος Χρυσόστομος μετὰ ἑνα καὶ ἡμισυ αἰῶνα εἶπεν ἀκμαῖον τὸ σῶμα τῶν τοιοούτων Παλαιομερολογιτῶν καὶ ἡγωνίσθη διὰ πολλῶν ὁμιλιῶν του νὰ πείσῃ τοὺς σχηματικούς νὰ δεχθῶσι τὰ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ ἔλεγε μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς: «Νὰ νηστεύῃ ὁ Χριστιανὸς καὶ νὰ ἐορτάζῃ τὴν δεῖνα ἢ δεῖνα ἡμέραν δὲν εἶναι ἁμαρτία.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

(Συνέχεια ἐξ τοῦ προηγουμένου)

Τὴν θέσιν τοῦ Πατριαρχείου τὴν ἐγνώριζε τόσον καλῶς, ὥστε ὅτε τὸ πρῶτον συνήλθε ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἑλλάδος τὴν 18 Ἀπριλίου 1923 πρώτη πρᾶξις αὐτῆς ἦτο νὰ ἐπευθύνῃ τηλεγράφημα πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον «ἐκφράζουσα τὴν συμπάθειαν καὶ τὸν σεβασμὸν αὐτῆς πρὸς τὴν πάσχουσαν Μεγάλην Ἐκκλησίαν». Ἀλλ' ἐνῶ τὴν ἐθεώρει «πάσχουσαν» τὴν ἐπέβλεπε ὥστε νὰ δεχθῇ νὰ ἐφαρμόσῃ μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὸ νέον ἡμερολόγιον καὶ ἀπεφάσισε νὰ μὴ ἀκούσῃ καμμιᾶς ἄλλης ἐκκλησίας ὁρθοδόξου τὴν φωνὴν εἰ μὴ μόνον τῆς «πασχούσης» καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀδυνατῶν νὰ ἀποφασίσῃ μετὰ ἡρεμίας καὶ ἐλευθέρως σκέψεως οὐ μὴν ἀλλὰ νὰ ἀποφασίσῃ καὶ κανονικῶς.

Ἐγνώριζεν ἐπίσης ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας ὅτι καὶ ἐν Ἑλλάδι ὑπῆρχον σοβαρώταται ἀντιρροήσεις διὰ τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου καὶ μάλιστα ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ Ἱεραρχίᾳ καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἀντίτεινον αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων, Ρωσσίας, Σερβίας, Ἀγίου Ὄρους, Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς κ.λ.π. Καὶ αἱ γινώμαι αὐτῶν καὶ αἱ ἀντιρροήσεις, ἦσαν σοβαρώταται.

Ἐν τῇ Ἱεραρχίᾳ δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὑπῆρχε ὁμοφωνία ὡς ἀνακληθῶς ἔγραψεν ὁ «Φιλαλήθης» εἰς τὸ «Σκρίπ». Ἐκ τῶν 32 ἐν ὅλῳ Ἱεραρχῶν ἐμειο νοσήφουν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Σύρου, Πατρῶν, Δημητριάδος, Χαλκίδος καὶ Θήσας, ἀναπτύσσοντες σοβαρωτάτους λόγους.

Ἐν τῇ Συνόδῳ ὑπῆρχε καὶ ἡ συμαίνουσα γνώμη τοῦ Καθηγητοῦ ἄλλοτε τοῦ Πανεπιστημίου Ζολῶτα, ὅστις ἔγραφε τὰ ἑξῆς:

Ἡ Ρωσσία κακῶς ἔχουσα καὶ ἡ Ἐκκλησία αὐτῆς ἀκονχουμένη δὲν δύναται ἐλευθέρως νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν ἑαυτῶν γνώμην. Ἀναμένομεν καιροὺς εὐθετωτέρους καὶ δι' ἐκείνους καὶ δι' ἡμᾶς, καιροὺς γαλήνης τῶν πολιτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων ἡμῶν καὶ ἐκείνων. Ἀλλὰ προκειμένου περὶ μεταβολῆς πρὸς πρακτικοὺς μὲν σκοποὺς προτεινομένης ἀπέραντα δὲ καὶ ἀπρόοπτα ἐπακολουθήματα ἐνδεχόμενα μελούςσης νὰ ἔχῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ Ἐθνικῷ ἴσως δὲν πρέπει ἡμεῖς νὰ ἀναλάβωμεν τὴν πρωτοβουλίαν νομίζω δὲ διότι ἡ μεταβολὴ δὲν εἶναι μόνον πολιτικῆς τοῦ ἑλληνικοῦ Κράτους φύσεως.

Αἱ διαίρεσεις διατηροῦνται καὶ δὲν ἐγκαταλείπονται τοῦ κινδύνου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐθνικῶν συμφερόντων ὑφισταμένου καὶ ἀπειλοῦντος. Μετ' οὐ πολὺ οἱ καιροὶ θὰ δείξωσιν ἂν οἱ κίνδυνοι τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ παρήλθον.

Ἐν τῷ μεταξύ καταπαύσωμεν καὶ ἀποφύγωμεν τὴν ἐκφρασιν γνώμης, ἵνα μετ' οὐ πολὺ θέλουσα ἡ Ἐκκλησία νὰ δηλώσῃ τὴν ἑαυτῆς γνώμην εὐρεθῇ εἰς σύγκρουσιν πρὸς γνώμην προκληθεῖσαν ἤδη καὶ ἐκφρασθεῖσαν. Οὐδὲν τὸ ἐπείγον ὥστε νὰ σπεύσωμεν. Ἀς ἀναμείνωμεν ἔτι ὀλίγον χρόνον ἵνα μὴ ἔλπειτα μετανοήσωμεν.

Ἀς ἴδωμεν ὅμως ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄρθρῳ τί ἔγραψον αἱ ἄλλαι Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, ἵνα ἐκτιμηθῇ δεόντως ἡ παράδοξος καὶ ἀδικαιολόγητος πρωτοβουλία καὶ σπουδὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ μεγάλη εὐθύνη αὐτοῦ διὰ τὰ ἐπελθόντα καὶ μέλλοντα νὰ ἐπέλθουν ἀποτελέσματα.

Θὰ ἐπιμείνωμεν καὶ σήμερον εἰς τὸ γεγονός ὅτι ἡ πρωτοβουλία τῆς μεταβολῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου

ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν. Εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα ἡμῶν παρεθέσαμεν πολλὰς περὶ τούτου ἀποδείξεις, σημειώσαντες ὅτι 1) τῇ πρωτοβουλίᾳ αὐτοῦ συνεκλήθη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἡ Ἱεραρχία κατόπιν συνεδριάσεως ἐντὸς τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας τοῦ Πλαστήρα, τοῦ Γονατᾶ, τοῦ Σιώτη, τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν, κλπ. Διότι μετὰ τῶν ἄλλων καὶ διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ μεταβολὴ τοῦ Ἐκκλ. ἡμερολογίου ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν ἐγένετο τέλειον ὄργανον τῆς Ἐπαναστάσεως, ἵνα ἐπιτύχῃ νὰ γείνῃ καὶ αὕτη ἐν τῷ ζήτηματι τοῦ Ἐκκλ. Ἡμερολογίου ὄργανον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Διότι ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ ὑπηγόρευε καὶ ἡ Ἐπανάστασις ἐξετέλει, πιέζουσα καὶ ἀπελοῦσα. 2) ὅτι δι' ὑπομνήματος αὐτῆς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἦλθε τὸ ζήτημα τῆς μεταβολῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου εἰς τὴν Ἱεραρχίαν, 3) ὅτι αὕτη ἐπέβλεπε καὶ διὰ γραμμάτων καὶ διὰ τηλεγραφημάτων τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον νὰ ἀποδεχθῇ ΤΑΧΕΩΣ τὴν μεταβολὴν ὡς ἐπείγουσαν, 4) ὅτι εἰσηγήθη τὴν μεταβολὴν καὶ τοῦ Πασχαλίου ἀκόμη ἐναντίον ρητῶν κανόνων Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

Θὰ προσθέσωμεν εἰς τὰς ἀποδείξεις ταύτας σήμερον ὅτι ἡ Ἐπανάστασις οὐδὲ κἄν εἶχε σκεφθῇ νὰ προσαρμόσῃ πρὸς τὸ πολιτικὸν ἡμερολόγιον καὶ τὸ ἐκκλησιαστικόν. Ὅλως τοῦναντίον. Τὸ Βασιλικὸν Διάταγμα περὶ τοῦ νέου «Πολιτικοῦ Ἡμερολογίου», τὸ ὁποῖον ὑπεγράφη τὴν 18 Ἰανουαρίου 1923 καὶ ἐδημοσιεύθη τὴν 25 Ἰανουαρίου 1923 καὶ διὰ τοῦ ὁποίου ἡ 16 Φεβρουαρίου 1923 ἐλέγετο 1 Μαρτίου 1923. Ἐλαγεν § 3 τοῦ πρώτου αὐτοῦ ἄρθρου: «Διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ τὸ Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον ὅσον ἀφορᾷ ἐν γένει τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τῆς θρησκευτικῆς ἐορτῆς». Εἰς δὲ τὴν § 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προσέθετε: «Ἡ Ἐθνικὴ ἐορτὴ τῆς 25 Μαρτίου καὶ πᾶσαι αἱ κατὰ τοὺς καίμενους νόμους ἐορτάσιμοι καὶ ἐξαιρεταὶ ἡμέραι ρυθμίζονται κατὰ τὸ Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον». Ἀνακρῶς ὅθεν ὁ «Φιλαλήθης» εἰς τὸ ἐν τῷ «Σκρίπ» ἄρθρῳ του ὅτι ἐπὶ ἡμέτερο σύγχυσις ἐκ τῆς ἐορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἦτις δὲν συνέπιπτε καὶ δὲν ἐωρτάζετο ὁμοῦ μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Ἐορτῆς, καὶ ἀνακληθῶς καὶ ἀτόπως διέψευσε τὸν κ. Ἀντωνιάδην τονίσαντα δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τὸ «Σκρίπ» τὴν ἀνακρίβειαν ταύτην τοῦ «Φιλαλήθους». Ἄλλο τὸ ζήτημα ἐὰν βραδύτερον ἢ Ἐπανάστασις καὶ διὰ τίνα λόγον δὲν ἐτήρησε τὴν διάταξιν ταύτην τοῦ Β. Διατάγματος καὶ ἐώρτασε τὴν Ἐθνικὴν Ἐορτὴν τῇ 25ῃ Μαρτίου 1923 κατὰ τὸ νέον Ἡμερολόγιον. Τοῦτο εἶνε ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας ἐξετάσεως. Τὸ γεγονός εἶνε ὅτι ἡ Ἐπανάστασις μετ' ὅλην τὴν αὐθιγροσύνην καὶ τὴν βίαν ἐσεβάσθη τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον καὶ δὲν εἶπεν αὐτῇ ὅτι θὰ ἐπὶ ἡμέτερο σύγχυσις διήθεν ἐὰν ἡ Ἐκκλησία παρέμενεν, ὡς παρέμενεν εἰς τὸ Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον. Ἀλλὰ τὸ ἐσεβάσθη ἡ Ἐπανάστασις διότι ἡ ΤΟΤΕ ἱερὰ Σύνοδος (πρὸ τῆς ἐκλογῆς τοῦ νῦν Μητροπολίτου) ἀντεπεξῆλθε κατὰ τῆς ἰδίας τῆς μεταβολῆς καὶ τοῦ θρησκευτικοῦ ἡμερολογίου καὶ νὰ πρωτοστατήσῃ εἰς τὴν μεταβολὴν δι' ἰδίας τῆς πρωτοβουλίας ὡς ἔπραξεν ὁ νῦν Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἐπολέμησε ταύτην. Ἡ εἰσηγητικὴ ἐκθεσις τοῦ Βασ. Διατάγματος τῆς μεταβολῆς τοῦ ἡμερολογίου (25 Ἰανουαρίου 1923) ἀντιγράφει περικοπὴν ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ληφθεῖσης κατὰ μίαν συνεδρίαν αὐτῆς πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως, ἥτοι τῆς 20 Μαΐου 1919 εἰς ἣν ἐνέμεινε μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου 1923. Ἡ περικοπὴ αὕτη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἔχει ὡς ἑξῆς.

«Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀσχοληθεῖσα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ Ἡμερολογίου κατόπιν μελέτης πάντων τῶν σχετικῶν ἐγγράφων καὶ τῶν ὑπὸ τῆς ἐπὶ τούτῳ συσταθείσης ἐπιτροπῆς ὑποβληθεισῶν προτάσεων, ἀπεδέξατο ὅτι ἡ μεταβολὴ τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου μὴ προσκρούσῃ εἰς δογματικούς καὶ κανονικούς λόγους δύναται νὰ γείνῃ μετὰ συνεννόησιν μετὰ «πασῶν» τῶν λοιπῶν ὀρθοδόξων αὐτοκεφάλων ἐκκλησιῶν, ἰδίως δὲ μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κων)πόλεως. εἰς ὃ θὰ ἦτο ἀνάγκη νὰ ἀνατεθῇ ἡ πρωτοβουλία πάσης σχετικῆς ἐνεργείας Ἐὰν ἡ Πολιτεία μὴ ἐλπίζουσα ταχεῖαν ἀποπεράτωσιν τοῦ νέου ἐπισημονικοῦ ἡμερολογίου, αἰσθανομένη δὲ αὐξανύσας τὰς δυσχερείας τὰς σχετικὰς, ἐφ' ὅσον καὶ τὰ ὅμοια κράτη ἐδέχθησαν τὸ Γρηγοριανόν, νομίζῃ ὅτι δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ εἰς τὸ σήμερον ὑφιστάμενον ἡμερολογιακὸν καθεστὼς εἶνε ἐλευθέρῃ νὰ δεχθῇ τὸ Γρηγοριανόν ὡς Εὐρωπαϊκὸν ἡμερολόγιον, τῆς Ἐκκλησίας κρατοῦσης μέχρι τοῦ νέου ἐπισημονικοῦ ἡμερολογίου τὸ Ἰουλιανόν».

Πῶς λοιπὸν ἡ τότε Ἱερὰ Σύνοδος δὲν εὗρισκε καμμίαν σύγκρουσιν ἐκ τῆς μὲν τοῦ πολιτικοῦ ἡμερολογίου τῆς παρμονῆς δὲ τοῦ Ἰουλιανοῦ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν; Κατὰ πόσον δὲ καὶ ἡ τότε (1919) Ἱερὰ Σύνοδος ἔκρινεν ὀρθῶς ἀποφαινομένη ὅτι δὲν προσκρούει εἰς δογματικούς καὶ κανονικούς λόγους ἡ μεταβολὴ καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου καὶ εἰς ποίους ἄλλους σοβαρωτάτους λόγους προσέκρουε θὰ τὸ ἐξετάσωμεν εἰς χωριστὸν ἄρθρον Σήμερον τονίζομεν τοῦτο. Ὅτι οὐδεμία ἀπόλυτος ἀνάγκη συνέτρεχεν ἵνα καὶ ἡ Ἐκκλησία ἀκολουθήσῃ τὴν μεταβολὴν τοῦ ἡμερολογίου.

Ὅσα ἐπιχειρήματα καὶ ὅσους σοβαροὺς λόγους ὥφειλε καὶ τώρα νὰ προβάλῃ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἵνα ἐμμεῖνῃ εἰς τὸ Ἰουλιανόν Ἡμερολόγιον, τὰ προβάλλει αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία διὰ τῆς ἀνωτέρω μνημονευθείσης εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 25 Ἰανουαρίου 1923 οἷον καταισχύνουσα τὴν Ἐκκλησίαν. Διότι ἰδοὺ τι λέγει, ἡ εἰσηγητικὴ αὕτη ἐκθεσις κατωτέρω.

«...Λαβόντες ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ Ὀρθόδοξοι Αὐτοκέφαλοι Ἐκκλησίαι, ἀν καὶ ἀνεξάρτητοι ἐσωτερικῶς, εἶνε ὅμως στενῶς συνδεδεμένοι πρὸς ἀλλήλας καὶ ἡνωμένοι διὰ τῆς Ἀρχῆς τῆς πνευματικῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας, ἀποτελοῦσαι μίαν καὶ μόνην Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, καὶ συνεπῶς οὐδεμία τούτων δύναται νὰ χωρισθῇ τῶν λοιπῶν καὶ ἀποδεχθῇ νέον ἡμερολόγιον χωρὶς νὰ καταστῇ σχισματικὴ ἀπέναντι τῶν ἄλλων. Ὅθεν καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὅπως μεταβάλλῃ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον αὐτῆς εἶνε ἀπαραίτητον, ὀφείλει ἵνα μὴ ἀποσχισθῇ τῶν λοιπῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τοῦθ' ὅπερ, οὐ μόνον τὴν ἐνότητα καὶ ἁρμονίαν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας θέλει καταστρέφει καὶ τὴν δύναμιν αὐτῆς μειώσῃ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ Ἑθνικῆς ἀπόψεως, εἶνε ἀσύμφορον καὶ ἐπιζήμιον, ὀφείλει νὰ συνεννοηθῇ προηγουμένως, ὡς ἀποφαίνεται ἀνωτέρω καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἡμῶν μετὰ τῶν λοιπῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν».

Καὶ προσθετέι εἰς τὰ ἀκλόνητα αὐτὰ ἐπιχειρήματα τῆς Ἐκκλησίας ἡ εἰσηγητικὴ ἐκθεσις τὰ ἑξῆς:

«...Διὰ πάντας τοὺς ἀνωτέρω λόγους κρίνομεν πρέπον νὰ διατηρηθῇ προσωρινῶς ἐν ἰσχύϊ ὡς Ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον τὸ Ἰουλιανόν, καθόσον δηλαδὴ ἀφορᾷ καὶ τὰς θρησκευτικὰς ἐορτὰς καὶ τὰς τῆς Ἐκκλησίας ἐν γένει, μέχρις οὗ συνεννοηθῶσι καὶ συναινέσωσιν εἰς τὴν μεταβολὴν αὐτοῦ πᾶσαι αἱ ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι. Καὶ ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν μεταβολὴν τοῦ ἡμερολογίου ὡς πρὸς τὰς πολιτικὰς σχέσεις καὶ πράξεις θεωροῦμεν ταύτην ἀναγκαίαν,

χωρὶς νὰ θίξῃ ποσῶς τὰς θρησκευτικὰς ἐορτὰς, ὡς ἔπραξαν πρὸ τινος καὶ πάντα τὰ λοιπὰ ὀρθόδοξα κράτη καὶ ὡς συνέβη πρὸ πολλοῦ ἐν Τραπεζουβανίᾳ. Εἰς πάσας τὰς χώρας ταύτας, ἐνῶ τὸ κράτος ἔχει ὡς πολιτικὸν τὸ Γρηγ. ἡμερολόγιον κατ' οὐδὲν κωλύει τοῦτο τὴν Ὀρθόδοξον καὶ τὴν Οὐνιτικὴν Ἐκκλησίαν ν' ἀκολουθῶσι διὰ τὰς ἐορτὰς τὸ Ἰουλιανόν.»

Δὲν ἐγνώριζε ἄρα γε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος τὰ ἀνωτέρω ἐγγράφα; Δὲν ἐγνώριζε τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ 1919; Δὲν ὑπάρχει αὕτη, ὡς καὶ ἡ χθὲς δημοσιευθεῖσα γνώμη τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ζολώτα εἰς τὰ ἀρχεῖά της; Δὲν εἶχε ὑπ' ὄψει τὴν ἀνωτέρω εἰσηγητικὴν ἐκθεσιν; Ποῖα σοβαρὰ ἐπιχειρήματα ἀντίταξεν ἵνα ἀναιρέσῃ τὰ ἀδιδάκτα ταῦτα ἐπιχειρήματα; Καὶ ἔθεσεν ὑπ' ὄψει τῆς Ἱεραρχίας, ἢν συνεκάλεσε, τὰ ἐγγράφα ταῦτα; Διεφώτισεν αὐτὴν, ὥστε νὰ ἀψφυνθῇ ἀληθῆς ἐκκλησιαστικὴν γνώμην; Ἡ ἔλαβεν ἔκ συναρπαγῆς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς συμφώνως πρὸς τοὺς ἰδίους αὐτοῦ πόθους καὶ μόνον πρὸς τὴν ἱκανοποίησιν μιᾶς ματαίας καὶ αὐτοθροδοξοῦ φιλοδοξίας νὰ εἶνε αὐτὸς ὁ Ἱεράρχης ὅστις νὰ κατορθώσῃ τὴν προσέγγισιν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας πρὸς Δυτικὴν; Ἑλληνος Ἱεράρχου προϋσταμένου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας αὐτὸ ἔπρεπε νὰ εἶνε τὸ ἰδανικόν, ἡ ἀφομοίωσις τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν Δυτικὴν διὰ προσχωρήσεως τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἢ τουναντίον ἡ ἕξαρσις τῆς διαφορᾶς τῶν περὶ τὴν πίστιν καὶ δόγματα κανόνων τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἡ ζηλότυπος τήρησις τῶν Ὀρθοδόξων θρησκευτικῶν παραδόσεων μετὰ τὰς ὁποίας ἐγεννήθη ἔζησεν καὶ ἐπεκράτησεν ἡ Ὀρθόδοξος Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία Ἐθνικῶς δι' αὐτῶν δρασάσα.

Ἀλλὰ δὲν περιεφρόνησε τὰ ἀνωτέρω ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν ἐπέταξεν ὡς ἀκριστεῖ καὶ σοβαρώτατα γράμματα καὶ παρατηρήσεις τῶν λοιπῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν καὶ ἰδίως τοῦ πολλοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Φωτίου, ὡς θὰ ἴδωμεν εἰς τὸ ἐπόμενον ἄρθρον.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν βιαζόμενος νὰ ἐπιτύχῃ τὴν μεταβολὴν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψει τῆς Ἱεραρχίας πρὸς συζήτησιν τὰ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἀποφασισθέντα ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου, τὰ ὁποῖα εἶχε παραδεχθῇ ὡς ὀρθὰ, ὡς εἶδομεν καὶ αὐτὴ ἡ ἐπανάστασις, ἀντιγράφουσα εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἐκθεσιν τοῦ Β. Διατάγματος περὶ μεταβολῆς τοῦ Πολιτικοῦ Ἡμερολογίου δλόκληρον σχεδὸν τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τὴν ἐκδοθεῖσαν τῇ 20 Μαΐου 1919, τῆς ὁποίας τὸ μεγαλείτερον ἐπιχείρημα ἦτο, ὅτι ἡ μεταβολὴ τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου πρέπει νὰ γείνῃ μετασυνενόησιν πασῶν τῶν λοιπῶν ὀρθοδόξων αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν. Διότι αὗται, ὡς ἔγραφον ἡ εἰσηγητικὴ ἐκθεσις τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 25 Ἰανουαρίου 1923 ἀποτελοῦσι μίαν καὶ μόνην τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ συνεπῶς οὐδεμίαν τούτων δύναται νὰ χωρισθῇ τῶν λοιπῶν χωρὶς νὰ καταστῇ σχισματικὴ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

“Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ,”

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΔΡΑΧ. 100

» ΕΞΑΜΗΝΟΣ

» 50

» ΤΡΙΜΗΝΟΣ

» 25

Τιμὴ ἐκάστου δραχμ. 2